

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.295/2012/9.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2012. június 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

### í t é l e t e t :

A hivatalos személy által üzletszerűen és bünszövetségben elkövetett vesztegetés büntette miatt és társa ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2012. február 10. napján kihirdetett 3.B.502/2011/17. számú ítéletét megváltoztatja.

I.r. vádlott terhére megállapított bűncselekményt folytatólagosan és társtettesként elkövetettnek minősíti.

E vádlott börtönbüntetésének tartamát 4 (négy) évre enyhíti.

A Nyíregyházi Nyomozó Ügyészség által az Ny.485/2010.számú ügyben lefoglalt 1.385 (egyezer-háromszáz-nyolcvanöt) euróra vagyonekobzást rendel el.

Az Ny.485/2010. számú bűnjeljegyzéken nyilvántartott 1./-4./, valamint 7./ számú dolgok lefoglalását megszünteti és azokat I.r. vádlottnak kiadni rendeli.

Egyekben az első fokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy a bíróság helyesen részben a 2011. november 28-29. napjain tartott tárgyalás alapján hozta meg határozatát.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja I.r. vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt.

### I n d o k o l á s :

A Nyíregyházi Törvényszék az első fokú határozatával I.r. vádlottat a Btk. 250. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés 1. tétel II. fordulata szerint minősülő (hivatalos személy által üzletszerűen és bünszövetségben elkövetett) vesztegetés büntette miatt 6 év börtönre és 200 napi tétel, 5000 Ft napi összegű, 1 millió Ft végösszegű pénzbüntetésre, valamint 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén egy napi tétel helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

II.r. vádlottat a Btk. 250. § (1) bekezdése és a (3) bekezdés 1. tétel II. fordulata szerinti vesztegetés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

I.r. vádlottat kötelezte 260.713 Ft bünygyi költség viselésére, megállapítva egyben, hogy 7.500 Ft bünygyi költséget az állam visel.

Az ítélet ellen egyrészt az ügyész jelentett be fellebbezést a törvényben meghatározott háromnapos határidőn belül II.r. vádlott terhére a felmentése miatt, a bünyység megállapítása, valamint börtönbüntetés, közügyektől eltiltás és pénzbüntetés kiszabása végett. Jogorvoslattal élt I.r. vádlott tekintetében is az eljárás során lefoglalt összesen 1.385 euró elkobzása végett. A fellebbezési nyilatkozat e része szó szerint a következő: „fellebbezést jelentek be I.r. vádlott vonatkozásában az eljárás során lefoglalt összesen 1.385 euró tekintetében, annak elkobzása végett” (elsőfokú bírósági irat 18.sz.).

A vádló jogorvoslatát írásban részletesen indokolta. A fellebbezés indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helytelen értékelése után téves tényállást állapított meg II.r. vádlott vonatkozásában. Álláspontja szerint e vádlott bünyőségét a nyomozás és a bírósági eljárás során beszerzett bizonyítékok logikai úton történő értékelésével, az ok-okozati lánc megfelelő feltárásával meg lehet állapítani. A bíróság által beszerzett bizonyítékok ugyanis érvelése szerint meggyőzően, kétséget kizáróan igazolják e vádlottnál is a büntetőjogi felelősséget megalapozó tényeket.

Erre figyelemmel, bár külön nem emelte ki, nyilvánvalón az első fokú ítélettől a vád javára eltérő tényállás alapján II.r. vádlott bünyőségének váddal egyező megállapítására, börtönbüntetés, közügyektől eltiltás és pénzbüntetés kiszabására tett indítványt. Ezen túlmenően indítványt tett az eljárás során lefoglalt 1.385 euró elkobzására a Btk. 77. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozva, valamint a bünyjeljegyzéken 1-4. számú és a 7. szám alatt nyilvántartott dolgok lefoglalásának a megszüntetésére és I.r. vádlottnak történő kiadására.

Az első fokú ítéletet védelmi fellebbezések is támadták. I.r. vádlott elsősorban felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése, védője a tényállás téves megállapítása és a cselekmény téves minősítése miatt elsőlegesen felmentés, másodsorban enyhítés céljából jelentettek be fellebbezést.

II.r. vádlott és védője jogorvoslattal nem élt.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.346/2011/6-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn, a védelmi perorvoslatokat alaptalannak tartva.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság II.r. vádlott ellen indított büntetőeljárást részben olyan személy távollétében folytatta le, konkrétan a 2011. november 28-29-i tárgyalási napon, akinek részvétele kötelező. A jelzett határnapon mindkét vádlott védelmét meghatalmazás alapján dr. ügyvéd látta el, megítélése szerint a vádlottak vallomása alapján megállapítható érdekellentétre tekintettel azonban erre a Be. 45. § (1) bekezdés c) pont II. fordulata alapján nem volt törvényes lehetőség. Az eljárási szabálysértés, az ügyészi álláspont szerint II.r. vádlottra kihatóan a Be. 373. § (1) bekezdés II) d. pontjában írt feltétlen perjogi hibát valósította meg.

Ezen túlmenően az ügyész érvelése szerint a törvényszék II.r. vádlott cselekményével kapcsolatban az indokolási kötelezettségének olyan mértékben nem tett eleget, hogy

emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan a Be. 373. § (1) bekezdés III.a.) pontjának szabályai szerint.

Jelentős hiányosságnak tartotta, hogy a bíróság nem vizsgálta megfelelően II.r. vádlott működését és nem indokolta meg logikus és meggyőző módon azt, hogy a vádlottak közötti telefonos kapcsolatfelvétel és a II.r. vádlott szabálysértési intézkedéseinek eltérő időpontjai milyen valós szakmai megfontolás alapján hozhatók összefüggésbe. E körben nem történt meg 2010. augusztus 9-i, tárgyalás anyagává tett tanúvallomásának megfelelő részletességű értékelése sem. Kételyeket támaszt az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben rendőr őrnagy vallomása, miszerint az egyszerű szabálysértési tényállások elbírálása a segédelőadói közreműködést, azaz az I.r. vádlott eljárását nyilvánvalóan nem igényelte. Nem indokolta meg az ügyészi okfejtés szerint az elsőfokú bíróság azt sem, hogy tolmácsolási gond esetén mi akadályozhatta volna az I.r. vádlottal történő közvetlen telefonos kapcsolat felvételének.

Ellentmondást tapasztalt a bíróságok kiszabó nyomtatványok I.r. vádlott általi begyűjtése kapcsán is, figyelemmel a Robotzsaru rendszerben rögzített adatokra, mely körülmények alkalmasak a II.r. vádlott védekezésének cáfolatára. Nem folyt arra sem bizonyítás, hogy az I.r. vádlott valóban beszélt-e olyan jól ukránul, mely alkalmassá tette II.r. vádlott által igényelt tolmácsolási feladat elvégzésére. A törvényszék a nélkül hivatkozott ítéletének indokolásában az ismételt bírságolások és a telefonbeszélgetések időpontjainak eltérésére, hogy meggyőző indokát adta volna a II.r. vádlott védekezése elfogadásának.

Az ügyészi átirat utalt arra is, hogy a vádlottak között 2010. augusztus 9. napján 9 óra 7 perckor és 10 óra 7 perckor folytatott telefonbeszélgetés tartalmát rögzítő hangfelvétel és okirat tárgyi bizonyítékként nem használhatók fel. A 2010. augusztus 9-én folytatott titkos információgyűjtés ugyanis nem felelt meg az Rtv.71. § (3) bekezdésében foglaltaknak. Álláspontja szerint a jogszerűen meghosszabbított titkos információgyűjtés kétszer kilencven napos határideje 2010. augusztus 6-án lejárt. E körben utalt a Bkv.74. számú kollégiumi véleményben foglaltakra is. Mindennek azonban érdemi jelentősége nem volt a ténymegállapítások során, mivel a kapcsolatfelvétel ténye a vádlottak között és annak tartalma egyéb bizonyítékok alapján is feltárható.

A fellebbviteli főügyészség részben vitatta I.r. vádlott terhére rótt vesztegetési cselekmények rendbelisége tekintetében hozott döntést is. A vádból kitűnően a vádhatóság szerint II.r. vádlott és az ismeretlen társai által összegyűjtött uniós fizetőeszköz lefoglalására került sor a vádbeli napon. Az ítélet szerint I.r. vádlott e napon három másik útlevelezésként vett át jogtalan előnyt. E terhelt a nyomozás során következetesen negy-öt, rendszeresen vesztegető kollégáról vallott, akikkel bűnös kapcsolatban állt. A vesztegetés rendbeliségét a követett bírói gyakorlat szerint a törvényellenes kapcsolatok száma határozza meg (BH.1985.93.II.), ezért a rendelkezésre álló adatok és megállapított tények szerint az I.r. vádlott bűnösségét négy rendbeli vesztegetésben kell megállapítani, mely cselekményeket e terhelt helyesen társtettesként követett el.

Az ítélet indokolásában szükségesnek tartotta a titkos információgyűjtés törvényességét igazoló tények rögzítését is.

A másodfokú bíróság területén eljáró ügyészi kifogásolta továbbá, hogy a bíróság I.r. vádlottat az alapos ügyészi indítvány ellenére nem tiltotta el a rendőri foglalkozás gyakorlásáról, holott az ügyben alkalmazandó büntető törvény 56. § (2) bekezdésének kötelező szabálya szerint a büntetés nem lett volna mellőzhető. Az I.r. vádlottal szemben végleges hatályú foglalkozástól eltiltás indokolt. A fellebbviteli főügyészség az ügyészi fellebbezés indokolásával egyezően hivatkozott arra is, hogy a bíróság indokoltsága ellenére nem rendelkezett a bűncselekményből származó euró elkobzásáról és elmulasztott rendelkezni az Ny.485/2010. számú bűnjeljegyzéken megjelölt dolgokról is, melyeket a lefoglalás megszüntetése mellett I.r. vádlottnak kell kiadni.

Az átirat végén jelezte, hogy érdemi indítványát a nyilvános ülésen terjeszti elő.

I.r. vádlott védője a védelmi fellebbezést írásban részletesen indokolta a 8. sorszám alatt csatolt másodfokú iratban, melyben mindkét vádlottra kiterjedően a védői érdekellentéttel összefüggésben feltétlen eljárási szabálysértésre hivatkozott, továbbá más, a védelmi jogokat érintő olyan súlyos perjogi hibákra, melyek az I.r. terhelt első, nyomozási beismerő vallomásának kirekesztését teszik szükségessé. Ezen okok miatt az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakat fenntartva I.r. vádlottnál a határozat részbeni megváltoztatását, e vádlottal szemben végleges hatályú foglalkozástól eltiltást, a lefoglalt euróra vagyonelkobzás alkalmazását, a rendelkezéssel nem érintett bűnjelek lefoglalásának megszüntetését és az I.r. vádlottnak történő kiadását, egyéb részekben a törvényszék döntésének helybenhagyását tartotta szükségesnek, míg II.r. vádlott esetében a Be. 373. § (1) bekezdés II.d) pontja és a III.a.) pont alapján az ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

I.r. vádlott védője a jogorvoslat indokolásának megfelelően az ítélet hatályon kívül helyezését, II.r. vádlott védője pedig a határozat helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezések részben alaposak.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált.

A felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást alapvetően a perrendi szabályok szerint folytatta le. Nem vétett egyik vádlottnál sem olyan feltétlen vagy relatív eljárási hibát, mely az ítélet hatályon kívül helyezését tenné szükségessé.

Elsőként az ügyész és a védelem által hivatkozott védői kizárási ok kapcsán foglal állást a másodfokú bíróság. Az iratok alapján megállapítható, hogy a 2011. november 28-29-i tárgyaláson, mint meghatalmazott, egy védő, látta el a mindkét vádlott védelmét (13.sz.jkv.). A védelem a Be. 46. § a) és b) pontja, valamint a 242. § (1) bekezdés a) pontja folytán mindkét terheltnél kötelező volt a tárgyaláson.

Az elsőfokú bíróság a részletes bizonyítást követően, a tárgyalásnak a bizonyítás kiegészítése céljából történő elnapolása előtt a 13/III.számú végzésben (jkv.50.o.) védőt II.r. vádlott védelmének ellátásából kizárta, mivel álláspontja szerint a vádlottak között érdekellentét merült fel, ezért egy védő nem járhat el mindkét terhelt védelmében.

A végzés ellen a védő és a vádlottak nem fellebbeztek. A bíróság azonban az ügyészt nem nyilatkoztatta, holott a vád képviselőjének, mint az eljárás egyik fő személyének vitathatatlanul fellebbezési joga van (Be. 347. § (1) bekezdés). A kizárási eljárás ezért nem volt teljesen perrendszerű, de a kizárás tekintetében hozott végzéssel kapcsolatos eljárás orvoslására a per jelen állásában már nincs mód.

Nyilvánvalóan vizsgálni kell azonban, hogy a védői kizárási ok valóban fennállt-e, mivel a ténynek fontos eljárásjogi hatásai is lehetnek.

A Be. 44. § (4) bekezdése szerint több terhelt érdekében ugyanaz a védő akkor járhat el, ha a terhelték érdekei nem ellentétesek.

Az eljárási törvény 45. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem lehet védő, aki a terhelt érdekében ellentétes magatartást tanúsított, vagy akinek az érdeke a terheltével ellentétes.

Az iratok alapján az egyértelműen megállapítható, hogy II.r. vádlott érdekében ellentétes magatartást nem tanúsított az eljárás során, így a törvényhely első fordulata nem merülhet fel. Ezen túl az ítéletálla álláspontja szerint - nem osztva az első bírói és a fellebbviteli főügyészi érvelést - az sem igazolt, hogy I.r. vádlott védelmének egyidejű ellátásával a vádlottak között fennálló érdekellentét miatt kizárási ok keletkezett II.r. vádlott védelmével kapcsolatban, mint ahogy védői kizárási ok értelemszerűen I.r. vádlott esetében sem állt fenn a következő okok miatt.

Az érdekellentét fennállását, helyes megítélését elsősorban az érintett terhelték vallomásának tartalma, védekezésének iránya határozza meg. A vallomások között fennálló kisebb eltérések, nem érdemi részletkörülményekre vonatkozó ellentétek érdekellentétet nem alapozhatnak meg. Érdekellentét akkor sem állapítható meg, ha a vádlottak korábbi nyomozási beismerő vallomásukat megváltoztatva a tárgyaláson már alapvetően egységesen tagadják a bűncselekmények elkövetését.

Jelen ügyben, nem tekintve a nyomozás kezdetén, 2010. augusztus 9-én I.r. vádlott által tett, saját cselekményét illetően feltáró jellegű beismerő vallomást, a terhelték az eljárásban, így a tárgyaláson is végig tagadták a vádbeli bűncselekmények elkövetését. A büntetőeljárás szinte egészét illetően érdekeik teljesen azonosak voltak.

A követett bírói gyakorlat szerint az kétségtelen viszont, hogy érdekellentét alapozhat meg, ha az egyik terhelt a másikra terhelő vallomást tesz. A fellebbviteli főügyészség és az I.r. vádlott védőjének érvelése szerint I.r. vádlott olyan terhelő vallomást tett II.r. vádlottra, mely feltétlen a terhelti oldal érdekeinek ellentétét igazolja.

Az érdekellentét megállapíthatósága kapcsán kulcsfontosságú I.r. vádlott első ügyészi nyomozási vallomásának beható vizsgálata és elemzése, hogy valóban olyan terhelő vallomást tett-e II.r. vádlottra, mely érdekellentétet alapoz meg.

Az ítéletálla megítélése szerint a válasz nemleges. Az I.r. terheltet az ügyész 2010. augusztus 9. napján hallgatta ki gyanúsítottként. Az érdemi vallomásrészt a nyomozati iratok 283-289. lapszám alatt csatolt iratok rögzítik. Kétségtelen, hogy az I.r. vádlott a nyomozás során számot adott arról, hogy a gyanúsítás előtt már hónapokkal ezelőtt néhány kolléga felvetette, hogy pénzt venne el az ukránoktól és neki abban kellene

segíteni, hogy a pénzt összegyűjti, vigyáz rá és a szolgálat után elosztja. A cselekménysort véghezvitték, néhány hónappal korábban kezdődött és négy-öt kolléga közreműködésével gyűjtötte össze a jogtalan előnyként kapott pénzt. Arról nem tudott nyilatkozni, hogy a négy-öt kolléga milyen rendszerességgel vett el pénzt az ukránoktól. A tetten érés napján három kollégától vett át pénzt, melyet a kézmosó csapnál és nála elrejtve megtaláltak. A 287. lapszám alatt felvett nyilatkozat rész szerint (jkv.6.o.1.bek.) nem kívánta megnevezni a cselekményben közreműködő kollégáit. Feltárta, hogy a kérdéses napon beszélt telefonon, tartalmára már nem emlékezett vissza, de biztos, hogy szolgálati jellegű volt a kapcsolatfelvétel. A II.r. vádlottal kapcsolatban előadta, hogy „ is keresett, erre sem emlékszem vissza, hogy konkrétan mi volt, de az is szolgálati jellegű lehetett”.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint hangsúlyos, hogy sem nevén nem nevezte, de más olyan közvetett adatot, információt sem szolgáltatott, mely terhelő bizonyítékot jelentene a II.r. vádlottra, sőt esetében mentő tartalommal vallott, mert amellet, hogy még közvetve sem utalt rá, a telefonbeszélgetéssel kapcsolatban azt erősítette meg, hogy szolgálati feladat miatt történhetett a kapcsolatfelvételük.

Részleteiben is értékelve e vallomást, a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a bírói gyakorlat által az érdekellentét megállapításához megkívánt terhelő vallomás az I.r. vádlott részéről a II.r. vádlottra nem igazolható. Ahhoz vagy az érintett személy megnevezése, vagy más olyan beazonosítási információ lenne szükséges, melyet a vallomás nem tartalmaz. Az érdekellentét, illetve a védői kizárás kimondása ellen szól, hogy ügyvéd az I.r. vádlott első nyomozási vallomásakor még nem volt védő az ügyben, valamint az is, hogy az eljárás későbbi döntő részében a terheltek egyezően tagadták a bűncselekmény elkövetését, érdekeik tehát az eljárás fő szakaszaiban vitathatatlanul egyezők voltak. Kétségtelen, hogy a bíróság a tényállást elsősorban I.r. vádlott beismerő nyomozási vallomására alapozta, de csak e terhelt személyére terhelően. A II.r. vádlottra nézve maga a bíróság sem talált - helyesen - érdemi terhelő adatot a hivatkozott vallomásban, mely egyik fő oka a vádtól eltérő tényállás megállapításának és a felmentésnek. Mindez azt jelenti, hogy az I.r. vádlott vallomása nem tekinthető terhelő tartalmúnak a II.r. vádlottal szemben, ilyen terhelő vallomás hiánya pedig egyértelműen a védői kizárás ellen szóló releváns körülmény.

Ezen okok folytán az elsőfokú bíróság tévesen döntött akkor, amikor védőt II.r. vádlott védelmének ellátásából kizárta. Feltétlen hatályon kívül helyezési ok ezért a védői kizárás miatt nem állapítható meg II.r. vádlott személyét tekintve ugyan az indokolatlan kizárás miatt a Be. 375. § (1) bekezdésében írt, relatív jellegű eljárási szabálysértés megállapítható, de a törvényhely (2) bekezdése folytán a felmentő ítéletet a védelmi jogok részleges megsértése miatt nem kellett hatályon kívül helyezni.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint tehát védői kizárási ok nem valósult, ezért a Be. 373. § (1) bekezdés II.d). pontjában írt és a tárgyalásról a védői távollétre hivatkozó feltétlen eljárási szabálysértésre megalapozottan nem lehet hivatkozni.

Indokolt ugyanakkor kitérni még arra, hogy ha az érdekellentét megállapítható lenne, akkor sem kellene eljárásjogi okból az ítéletet hatályon kívül helyezni egyik vádlott esetében sem.

II.r. vádlottat a bíróság felmentette, a Be. 374. § (3) bekezdés speciális szabálya pedig kimondja, hogy a felmentő ítéletet, illetve az ítélet felmentő rendelkezését a Be. 373. § (1)

bekzedés II.d) pontja alapján nem kell hatályon kívül helyezni, ha az ítéletet a vádlott, vagy a védő távollétében hozták. A vádlottnak nyújtott kedvezmény, „favor defensionis” elve tehát eltérést enged a kötelező szabálytól, ezért a II.r. vádlottra nézve a védői kizárási ok esetleges megállapítása sem vezethetne hatályon kívül helyezéshez.

I.r. vádlottnál a védelem az eljárás során végig törvényes volt. Az elsőfokú bíróság ezt helyesen ismerte fel, hiszen csak a II.r. vádlott védelmének ellátásából zárta ki, bár tévesen a védőt. Az ügyben védő kapott elsőként megbízást az I.r. vádlott hozzátartozójától, már azon eljárási szakban, amikor már eltérve beismerő vallomásától, határozottan tagadta a bűncselekmények elkövetését. Az ügyvédet a II.r. vádlott csak hónapokkal később bízta meg a védelem ellátására. Ekkor már a terhelti vallomások és az érdekkör is nyilvánvalóan teljesen egyező volt. Ha terhelti vallomásnak is értékelné a bíróság I.r. vádlott nyomozási vallomását, a feltételezett érdekellentét és kizárási ok akkor is kizárólag védelmének ellátásához tapadna, melyet a kizárási ok valósága esetén az ügyésznek nyomban el kellett volna hárítani a meghatalmazás csatolásakor. Ilyen eljárási adatok mellett I.r. vádlott védelmét az eljárásban végig törvényesen ellátó kizárására még az esetleges érdekellentét megállapítása esetén sem lenne mód, mert az nyilván jelentősen sértené a marasztalt vádlott védelmi jogait (Be. 375. § (1) bekezdés).

Összegezve tehát, az ítélet tábla álláspontja szerint érdekellentét nem állt fenn, de még fennállása esetén is csak személyét érinthetné a kizárási ok folytán az eljárási szabálysértés, ami a felmentés miatt szintén nem képez feltétlen hatályon kívül helyezési okot.

I.r. vádlott védőjének a másodfokú eljárásban a 8. sorszám alatt előterjesztett beadványa kapcsán az eljárásjogi kifogásokat érintően az ítélet tábla az alábbiak szerint foglal állást.

Nem felel meg az iratok tartalmának az a védelmi hivatkozás, hogy a vádemelést megalapozó Ny.485/2010. számú ügyben I.r. vádlott gyanúsítotti kihallgatását követően, 2010. augusztus 16-án került csak elrendelésre a nyomozás. A Nyíregyházi Nyomozó Ügyészség a Ny.485/2010. számú, Záhonyban kelt és dr. vezető-helyettes ügyész által jegyzett feljegyzés szerint ugyanis a Btk. 250. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés I. fordulata figyelemmel a (3) bekezdés 2. tétel II. fordulata szerint minősülő vezető beosztású, hivatalos személy által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette miatt a nyomozást 2010. augusztus 9-én, az I.r. terhelt gyanúsítotti kihallgatása előtt elrendelte (nyomozati irat I. kötet 223. lap.). Kétségtelen, hogy az iratoknál elfekszik az Ny.496/2010. számú iratnál egy 2010. augusztus 16-án kelt nyomozást elrendelő feljegyzés (nyomozati irat 677. lap), mely az RSZVSZ 2010. augusztus 13-i keltezésű és szintén I.r. vádlott ellen hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntette miatt tett feljelentésen alapul. Az iratok tanúsága szerint két szálon indult ügy nevezett ellen, egyrészt az elsőként elrendelt nyomozás az ismeretlen személy telefonos bejelentése alapján, melyet követően az I.r. vádlottat tetten érték és elfogták. Gyanúsítotti kihallgatása előtt a nyomozás elrendelése a fentiek szerint perrendszerűen megtörtént. Az RSZVSZ feljelentése alapján elrendelt nyomozás időpontja kétségtelenül 2010. augusztus 16-a, mindez azonban nem jelenti azt, hogy a kihallgatás időpontjában a vádemeléshez vezető nyomozás már ne lett volna elrendelve. A később elrendelt nyomozás egyébként más

ügyszámon is indult, tehát semmiképp sem hathat ki a másik számon törvényesen indított nyomozásban végzett eljárási cselekményekre.

A részletezettekre tekintettel nem lehet alappal arra hivatkozni, hogy I.r. vádlott gyanúsított kihallgatására a nyomozás elrendelése előtt, halaszthatatlan, határozat nélküli nyomozási cselekmény során került volna sor. A Be. 170. § (4) bekezdése és a 177. §-a alapján elvégezhető eljárási cselekmények közé a gyanúsított kihallgatás, figyelemmel az eljárási gyakorlatra is, valóban nem tartozik, de jelen esetben nem erről volt szó, mert az iratok egyértelműen tanúsítják, hogy az első terhelti kihallgatásra már az elrendelt nyomozásban került sor.

I.r. vádlott első terhelti kihallgatása a fentieken túl sem szenved olyan eljárási hibában, mely a bizonyíték felhasználását kizárná. Annyiban osztja a másodfokú bíróság a védelem álláspontját, hogy a kihallgatás idején hatályos eljárási törvény 196. §-a panaszjogot és nem az ellenvetés jogát biztosította a gyanúsítottnak, mindez azonban csak formai kérdés, a hatályos jogszabálytól részben eltérő jegyzőkönyvi minta használatának eredménye. A gyanúsított válaszában már egyébként is arra utal, hogy panasszal nem él (nyomozati irat 279.o.).

A törvényi kioktatásokat, a kihallgatás menetét és az eljárási cselekmény jegyzőkönyvezését illetően is megfelelt a nyomozó ügyészség eljárási az kihallgatás idején hatályos Be. 179. § és a 117. § rendelkezéseinek. Sem olyan tartalmi, sem olyan formai hiba nem tárható fel, mely a bizonyíték értékelését a Be. 117. § (2) bekezdése vagy a 78. § (4) bekezdése alapján kizárná. Valamennyi kardinális és a terhelt jogaira kihatással lévő törvényi figyelmeztetésre és kioktatásra sor került és azok jegyzőkönyvezésénél sem tárható fel olyan büntető perrendi szabálysértés, mely megkérdőjelezhetné az ügyész eljárásának törvényességét, hitelességét.

Az első kihallgatáson a kirendelt védő közreműködése is törvényes volt. A nyomozási iratok 269. sorszám alatt csatolt okirata szerint a nyomozó hatóság ügyvédet rendelte ki az I.r. terhelt védelmének ellátására. Erre a jogszabálynak megfelelően került sor. A Be. 179. § (3) bekezdésében írt és a védőválasztással kapcsolatos kioktatás a jegyzőkönyv 3. oldala szerint szabályosan megtörtént. A terhelt válasza szó szerint: „ az ügyvéd úr személyét elfogadom, más ügyvéd meghatalmazásáról majd később döntök". A terhelt határozottnak valóban nem tekinthető nyilatkozata a védői kirendelést nem teszi törvénytelené, főként olyan mértékben, mely a védelmi jogokat megsértését jelentve a Be. 78. § (4) bekezdése szerint a bizonyíték kizárását eredményezné. A vádlott beismerő vallomása után később előterjesztett és kellően nem indokolt, más adattal alá nem támasztott védekezésén túl semmilyen hiteles információ, bizonyíték nincs arra, hogy ügyvéd megsértve a védői szakmai-etikai, vagy törvényességi normákat célzottan közreműködött volna abban, hogy az I.r. vádlott valótlan vallomást tegyen. A terhelti nyilatkozatra tekintettel a nyomozó hatóság akár kihallgathatta volna védő bevonása nélkül is, de a kirendelt védő részvétele az első kihallgatáson a fogva lévő terhelnél nem tekinthető olyan fokú eltérésnek az eljárási szabályoktól, mely a bizonyíték kizárását tenné szükségessé. Hangsúlyozni kell, hogy a terheltet vezető beosztású ügyész hallgatta ki a perrendi szabályoknak megfelelően, a védelmi beadvány, bár kifejezetten nem mondja ki, sugallja, a kirendelt védő és részben az ügyész is törvényt sértett. Ezt meggyőző bizonyítékok nem támasztják alá, azt pedig főként nem, hogy a védelmi érvelés szerint a nyomozó hatóság mintegy „szükséges kellékkel érkezett a kirendelt védővel". A másodfokú határozat más részei is



érintik majd, de itt is ki kell emelni, hogy az I.r. vádlott olyan információkat tárt fel bűnös magatartásáról az első kihallgatáson, melyről a nyomozó hatóságnak sem az ismeretlen telefonáló bejelentése, sem a titkos információgyűjtés eredménye alapján még nem lehetett birtokában. Ez pedig teljes mértékben cáfolja, hogy a védő rábeszélésére, valótlan tartalommal tett volna beismerő vallomást olyan tényekről, melyeket még a nyomozó hatóság sem ismert.

I.r. vádlott elfogására, tetten érésére a perbeli napon 13 óra körül került sor, majd este 18 óra 49 perckor kezdődött az első terhelti kihallgatása. Az ítéletábra álláspontja szerint nem kifogásolható és nem járt a Be. 179. § (4) bekezdés, valamint a 43. § (2) bekezdés c) pont sérelmével, hogy a nyomozó hatóság még az elfogás napján gyanúsítottként hallgatta ki e terheltet. A Be. 179. § (1) bekezdés értelmében a tetten érést követően megnyíltak a gyanúsított kihallgatás feltételei és helyes nyomozási taktika, hogy a törvényi előfeltételek fennállása után a lehetőség szerinti legrövidebb időn belül megtörténik a kihallgatás. A terhelt részére a szükséges felkészülési idő biztosított volt. Hivatalos személyként a jogban nem volt teljesen járatlan. A törvényi kioktatások ismeretében lehetősége lett volna a vallomástételt megtagadni, vagy konkrétan jelezni védőválasztási szándékot, akár a védő nevének megjelölésével. Ezzel szemben jogai ismeretében, szabad akaratából tett tényfeltáró beismerő vallomást, melynek felvételére a másodfokú bíróság álláspontja szerint törvényesen került sor. A kirendelt védő jelenléte egyébként még akkor sem lenne a vallomást kirekesztéséhez vezető eljárási szabálysértés, ha a terhelt védőválasztási szándéka egyértelmű lett volna. Kétségtelen, hogy eltérést jelenthet ezen eljárás a perjogi normáktól, de a védő biztosítása a garanciális szabályok érvényre jutását szolgálja, az pedig elvethető és bizonyítékok nélküli feltételezés, hogy az ügyész tiltott módon vonta be a védőt a kihallgatásba, aki szintén törvénysértő módon vette rá védencét hamis beismerő vallomás tételére a szabadlábra kerülés érdekében.

A terhelt fogvatartásának törvényességével kapcsolatban visszautal az ítéletábra arra, hogy már a nyomozás elrendelése után került sor a kényszerintézkedésekre. A terhelti fogvatartás törvényessége meg nem kérdőjelezhető, mivel annak jogszabályi előfeltételei maradéktalanul fennálltak. Összességében tehát megállapítható, hogy I.r. vádlott első nyomozási vallomása a perrendi szabályoknak alapvetően megfelelt, sem feltétlen, sem olyan súlyú relatív hiba nem rögzíthető, mely a bizonyíték kirekesztését indokolná a Be. 78. § (4) bekezdése alapján. Az első vallomás adatait ekként az elsőfokú bíróság helytállóan vette figyelembe a bizonyítékok értékelésekor, ezen eljárást támadó védelmi perorvoslat így nem foghat helyt.

A titkos információgyűjtés eredményének felhasználhatóságával kapcsolatban a másodfokú bíróság osztotta a fellebbviteli főügyész álláspontját. E körben a releváns tények a következők.

I.r. vádlottnak a saját előfizetésében lévő, +hívószámú mobil, valamint az ugyancsak általa használt, de előfizetésében lévő hívószámú mobil telefonokon továbbított közlés tartalmának megismerésére és technikai eszközzel történő rögzítésére a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2010. február 4-én kelt Tük. végzésében adott engedélyt 2012. február 9. napjának 14 óra 00 perctől 2010. május 9. napjának 14 óra 00 percig.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2010. május 5-én kelt . számú végzésével, az engedélyezéssel érintett, az előbbieken részletezett hívószámú mobil telefonokon továbbított közlés tartalmának megismerését és technikai eszközzel történő rögzítését 2010. május 9. napjának 14 óra 00 percétől 2010. augusztus 6. napjának 14 óra 00 percig hosszabbította meg.

Majd a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2010. augusztus 5. napján kelt Tük. számú végzésével az I.r. vádlott által használt, fent részletezett mobil telefonokkal kapcsolatban végzett titkos információgyűjtést ismét meghosszabbította, 2010. augusztus 6. napjának 14 óra 00 percétől 2010. november 3. napjának 14 óra 00 percéig.

Az információgyűjtés célja a Btk. 250. §-ba ütköző és minősülő hivatali vesztegetés büntette volt.

A BM RSZVSZ 2010. augusztus 13-án tett feljelentést ellen a Btk. 250. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntettének megalapozott gyanúja miatt, majd 2010. november 17-én a nyomozó hatóság rendelkezésére bocsátotta a titkos információgyűjtés során rögzített telefon lehallgatási anyagot.

A titkos információgyűjtésről az eljárási cselekmény idején hatályos Be. 206/A. § (7) bekezdése szerint az igazolást a Fővárosi Bíróság Elnöke 2010. október 5-én állította ki a számon.

A Nyíregyházi Városi Bíróság a 2011. január 6-án kelt 36.Bny.5/2011/2. számú végzésében a Pesti Központi Kerületi Bíróság 8.Ti.00209/12/2009.Tük. számú végzésével engedélyezett és a 8.Ti.00209/14/2009. és a 8.Ti.00209/18/2009. számú végzésével meghosszabbított, a nyomozás elrendelése előtti titkos információgyűjtés során beszerzett adatoknak a büntetőeljárásban történő felhasználását engedélyezte.

Az ítélet tábla az iratok alapján megállapította, osztva az ügyészi álláspontot, hogy a törvénynek megfelelő titkos információgyűjtés 2010. augusztus 6-án lejárt. Az ismételt hosszabbítás ugyanazon hívószámú mobil telefonokra már nem felelt meg a titkos információgyűjtést szabályozó normának, nevezetesen az 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 71. § (3) bekezdésének, miszerint a bíró a különleges eszköz alkalmazását, illetve eszköz igénybevételét esetenként legfeljebb 90 napra engedélyezheti, illetőleg a 70. § (2) bekezdés szerinti kérelemre 90 nappal meghosszabbíthatja.

Az engedélyezés és az első hosszabbítás szabályos volt, a második hosszabbítás azonban már nem felelt meg a törvényi rendelkezéseknek, e körben utal az ítélet tábla a Bkv.74. számú kollégiumi vélemény II. pontjának kifejtettékre, továbbá a Be. 200. § (3) bekezdésére. A törvényi időtartam kereteit túllépő titkos információgyűjtés eredménye - számú közlemények anyaga - ezért bizonyítékként az ügyben nem használható fel. Mindez nem érintette azonban a tényállás megalapozottságát, mert a vád tárgyát képező cselekmény a titkos információgyűjtés eredménye nélkül is megalapozottan megállapítható, a lényeges tények a személyi és a tárgyi bizonyítás más részei alapján rögzíthetők. A titkos információgyűjtés egyébként sem tartalmazott olyan érdemi adatot, mely bármely vádlott büntetőjogi felelősség érdemben érintette volna.

A tanúkihallgatások során is történtek relatív eljárási szabálysértések, melyek azonban az érintett bizonyítékok érdemi részeinek felhasználását szintén nem zárták ki.

A bíróság a 2011. november 29-i tárgyaláson (13.sz.jkv.) tanúkat, a 2012. január 31-i tárgyaláson (16.jkv.) pedig tanúkat szükségtelenül figyelmeztette a mentő körülmény elhallgatásának törvényi következményeire. Az eljárási cselekmény idején hatályos Be. 85. § (3) bekezdése ilyen figyelmeztetést ugyanis már nem írt elő. A 2010. évi CLXXXIII. törvény 134 §-a 2011. március 1-jétől módosította a Be. 85. § (3) bekezdését. Az új törvényi rendelkezés szerint a tanút fenti időponttól a Be. 85. § (3) bekezdés keretei között a legjobb tudomás és lelkiismeret szerinti vallomástételi kötelezettségre és a hamis tanúzás törvényi következményeire kell figyelmeztetni. A Be. 11. § (1) bekezdés értelmében az eljárási cselekmény idején már nem hatályos perjogi norma nem alkalmazható.

Jelentősebb eljárási szabálysértés, hogy az előbb idézett tárgyaláson az elsőfokú bíróság indokoltsága ellenére nem figyelmeztette a vádlott volt kollégáit, a határ rendészként dolgozó tanúkat (13.sz.jkv.) a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontjában szabályozott relatív mentességi okra. E törvényi rendelkezés szerint a tanúvallomást megtagadhatja, a törvényhely (4) bekezdésében írt speciális eseteket kivéve, aki magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, az ezzel kapcsolatos kérdésben, akkor is, ha a tanúvallomást az a) pont alapján nem tagadta meg.

A kioktatás a vallomások egy részének tartalma, az I.r. vádlott beismerő vallomása és a vád tükrében is szükséges lett volna, hiszen a vád azt tartalmazta, hogy a terheltek a konkrétan nem azonosított határ rendész társakkal követették el a bűncselekményt. Ezért az önvádolás lehetősége a tanúknál már a kihallgatás előtt felmerült.

Az eljárási szabálysértés azonban egyfelől nem ítéltető feltétlennek, másfelől a vallomások a tényállás megállapítása szempontjából nem tartalmaztak érdemi adatokat, amint azt az elsőfokú bíróság meg is állapította ítéletében. A tényállást ugyanis nem a kérdéses tanúvallomásokra alapozta.

Az eljárási szabálysértés abszolút voltának megállapíthatósága elleni döntő érvként felhívja a másodfokú bíróság a BH 2006.317. számú eseti döntésben foglaltakat. A Legfelsőbb Bíróság a jogorvoslat a törvényesség érdekében rendkívüli jogorvoslati eljárásban a Bt.I.1178/2004. számú határozatában elvi élel kifejtette, hogy a tanú vallomása csak abban a kérdésben nem vehető figyelembe bizonyítási eszközként, amellyel kapcsolatban mentességi jog illeti meg és a vallomástételt megtagadhatta volna.

A tanúvallomások egyes elemeit értékelve megállapítható, hogy a tényállás megállapítása szempontjából tanú vallomása tartalmazott érdemi adatokat, különösen a nyomozási vallomás, melyben utalt arra, hogy sejtése volt, miszerint az I.r. vádlott pénzt szed a kilépő utasoktól. E sejtését konkrétan a tárgyaláson nem erősítette meg, sem közvetlenül, sem közvetett formában. A vádlottakra terhelő vallomást nem tett és önmagát sem vádolta bűncselekmény elkövetésével. A 13.sz.jkv.28. oldalán tett vallomásrész, mely saját felelősségét is felvetheti a jelentéstétel elmulasztása miatt, bizonyítékként nem vehető figyelembe, de ennek a tényállás megállapítása szempontjából nem volt jelentősége.

A többi határ rendész tanúnál sem észlelhető olyan vallomásrész, mely a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontjába ütközve a ténymegállapítások megalapozottságát megkérdőjelezné, ezért a másodfokú bíróság a perjogi hibát relatívnak ítélte és nem látott indokot a Be. 353.

§ (1) bekezdése alapján bizonyítás felvételére, a tanúk ismételt kihallgatásra. E körben maradéktalanul szem előtt tartotta a már hivatkozott eseti döntésben foglaltakat.

A másik ok, mely szükségtelenné tette a bizonyítást, hogy a bíróság a tényállást nem a határ rendész tanúk vallomására alapította és a másodfokú bíróság sem észlelt a vallomásokban olyan releváns részt, mely az első bírói bizonyíték-értékelés helyességét megkérdőjelezné. Az eljárási szabálysértés ezért nem volt kihatással az ítéletre, de az egységes bírói gyakorlat érdekében annak rögzítése szükséges.

Az előbbieken kifejtett és hatályon kívül helyezési okot nem teremtő eljárási szabálysértéseket kivéve az elsőfokú bíróság a perrendi szabályoknak megfelelően járt el.

A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleve téve helyes és hiánytalan, azaz megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A tényállás csak annyiban egészítendő ki a nyilvános ülés adatai alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján, hogy az első fokú ítélet meghozatalát követően II.r. vádlott szolgálati viszonya megszűnt.

Az elsőfokú bíróság a lényeges bizonyítékokat megvizsgálta, azokat külön-külön és együttesen is okszerűen, a logika szabályai szerint mérlegelte. Gondosan elemezte a vádlottak védekezését, az eseményekről közvetlenül és közvetve információt szerző személyek tanúvallomását, az okirati és a tárgyi bizonyítékokat. A mélyreható, valamennyi lényeges tényt érintő bizonyítás lefolytatása után a bizonyítékok perrendszerű értékelése után nem tévedett a törvényszék, amikor a I.r. vádlott bűnösségét megalapozó tényeket bizonyítottanak ítélte, ugyanakkor nem látta bírói bizonyossággal igazoltnak II.r. vádlott terhére a vádban megállapított történeti eseménysort.

I.r. vádlott vallomását részletekbe menő alaposággal vizsgálta (8-9.o.). Meggyőző érveléssel fejtette ki, hogy miért az első, ügyészi nyomozási vallomás fogadható el a tényállás alapjául a későbbi, módosított tartalmú vallomásokkal szemben. A tetten érést követően a megalapozott gyanú közlése után az I.r. vádlott nem csak a perbeli napra, hanem hónapokkal megelőző időszakokra visszamenőleg is igen részletesen tárta fel a terhére rótt cselekményeket. Vallomását az elfogás napjának adatai, a motozás és lefoglalás, a feltalált készpénz, mint tárgyi bizonyítékok egyértelműen alátámasztották. A nyomozó hatóság olyan mérvű információkkal nem rendelkezett a gyanúsítás idején, melyekről az I.r. vádlott életszerűen számot adott a vallomásában.

Az elsőfokú bíróság helytálló érveléssel vetette el e vádlott későbbi, a bűncselekményt tagadó vallomásait. Életszerűtlen, hogy a büntetőügyekkel is érintkezésbe kerülő hivatalos személy szabadlábra kerülése érdekében ártatlanul, védője tanácsára vállalta volna magára az igen súlyos, sorozatban elkövetett bűncselekmények elkövetését. A vallomás megváltoztatásának a terhelt megfelelő indokát nem adta. Nem tekinthető elfogadhatónak az elfogást követően a pénz megtalálásra vonatkozó védekezés, valamint az eljárás későbbi szakaszában az euró birtoklásának okára tett vallomás sem, azt életszerűségi szempontok, az elfogás adatai és különösen az első beismerő vallomás meggyőző erővel cáfolják.

Az első bírói bizonyíték-értékelés I.r. vádlott vallomásaival kapcsolatban kifogástalan, az eltérő tényállás megállapítását célzó védelmi fellebbezés eredményre nem vezethetett. Az

I.r. vádlott bűnösségének megállapítását eredményező tényállás a bizonyítékok olyan zárt láncán alapszik, melynek feltörésére a védelmi érvelés nem lehetett alkalmas.

Az ítélet tábla II.r. vádlott cselekvőségét illetően is helyesnek tartotta a bizonyítékok mérlegelését és a tényállás megállapítását. E vádlott tanúként és később terheltként is végig tagadta az eljárásban a közreműködését, részvételét a vesztegetési cselekményekben. Az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel a Be. 4. § (2) bekezdés helyes alkalmazásával, hogy sem olyan közvetlen, sem olyan közvetett bizonyíték nem került a vád által prezentálásra, mely bírói bizonyossággal, kétséget kizáróan bizonyítaná a II.r. vádlott bűnösségét. E körben figyelemmel kell lenni a Be. 7. §-ában megfogalmazott ártatlanság vélelmének elvére, valamint az Alaptörvény Szabadság és Felelősség Cikk része XXVIII. cikkének (2) §-ában foglaltakra és nyilvánvalóan a Római Egyezmény szabályaira.

A terhelt bűnösségének megállapítására csak akkor kerülhet sor a perjogi törvény és az idézett magasabb rendű normák szabályai szerint is, ha a büntetőeljárásban feltárt bizonyítékok kétséget kizáróan, kétségbevonhatatlanul bizonyítják, hogy az érintett terhelt követette el a vádbeli bűncselekményt. E törvényi előfeltételek II.r. vádlottnál nem álltak fenn.

I.r. vádlott az eljárásban, konkrétan első nyomozati, beismerő vallomásában, a bűncselekményekben résztvevő határ rendész társainak személyét nem jelölte meg. Közvetve ugyan nem vitásan utalt a szervezett, többfős elkövetésre, mely elfogadható vallomásrész és a vád, valamint a tényállás alapját is képezte, önmagában azonban nem alkalmas sem a II.r. vádlott, sem más határ rendész személyének bírói bizonyosságú beazonosítására. II.r. vádlottat tehát az I.r. vádlott soha nem nevezte meg a bűnkapcsolatban résztvevő társaként. Sőt, első, beismerő vallomásában részben mentő tartalommal említette, hogy a perbeli napon közöttük történt telefonbeszélgetés szolgálati feladattal volt kapcsolatos, ennyiben meg is erősítette a II.r. vádlott védekezését. A vád monopóliuma az ügyészé, a bíróság az ügyészt vádemelésre nem utasíthatja, és értelemszerűen nem vizsgálhatja nem vádolt személyek felelősségének kérdését sem. Az ügy speciális jellege folytán azonban ki kell térni arra, hogy alaposnak mutatkozik a védelmi érvelés, hogy ilyen bizonyítás anyag mellett más határ rendészek felelőssége is felmerült. II.r. vádlottnál viszont a másodfokú bíróság nem talált a többi személyhez képest olyan bizonyíték-többséget, mely a felelősségét megalapozná.

A vád II.r. vádlottal kapcsolatban terhelő bizonyítékként hivatkozott 2010. augusztus 9. napját illetően a vádlottak közötti telefonbeszélgetésekre, azok tartalmára, a II.r. vádlott által kiszabott szabálysértési bírságra, annak dokumentálására, mint ahogy arra is a tanúvallomások tükrében, hogy az I.r. vádlottnak nem volt kifejezett feladata a terheltek által hivatkozott segítségnyújtás, illetve arra mindenképp az ügyelet tudomásával kerülhetett volna csak sor. Az ítélet tábla álláspontja szerint védekezése nem cáfolható. Sem terhelttársa vallomása, sem a tanúvallomások, de még a szabálysértési okiratok, valamint a Robotzsaru rendszer adatai sem támasztanak ésszerű kételyeket a vallomásokkal szemben, sőt az okirati bizonyítékok alátámasztják a védekezést, hogy valóban történt két szabálysértési bírság, és részben I.r. vádlott közreműködésével került sor a Robotzsaru rendszerben való dokumentációra.

Ezen túlmenően II.r. vádlott tekintetében a tényállást támadó ügyési fellebbezésre, illetve a fellebbviteli főügyési észrevételre a másodfokú bíróság részletesen a következő indokolást adja.

Az első fokú ügyész fellebbezésének célja kapcsán elsődlegesen megjegyzendő, hogy az első fokú ítélettől a terhelt terhére eltérő tényállás megállapítását és a vádlott bűnösségének megállapítását a tényálláshoz kötöttség elve kizárja.

A Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú bíróság megalapozatlanság esetén ugyanis az iratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást csak akkor állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének (részbeni felmentésének) vagy az eljárás megszüntetésének (részbeni megszüntetésének van helye). Minden más esetben eltérő tényállás megállapítása kizárt.

Jelen ügyben az ítélet nem volt megalapozatlan, de még megalapozatlanság esetén sem lehetne reformatórius jogkörben az ítéletet megváltoztatni II.r. vádlott terhére, hiszen a bűnösségét szükségképpen csak eltérő tényállás alapolhatná meg. A részletezett szabály a másodfokú eljárás egyik pillére, döntő alapelve, melynek kiemelése szükséges volt, függetlenül attól, hogy a fellebbviteli főügyészség már helyesbítette a nyilvánvalóan téves vádhatósági perorvoslati célt.

A Nyíregyházi Nyomozó Ügyészség egyébként a jogorvoslatban döntően az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelő tevékenységét, a bizonyítékok egyébként relatíve szabad mérlegelését, az első bírói ténybeli következtetések helyességét támadta olyan nívóval, érdemi új körülmény megjelölése nélkül, mely valóban felvetné a törvényszéki döntés megalapozatlanságát. Külön utalni kell az ügyési fellebbezés 3. oldalának 3. bekezdésére, mely a törvényesen beszerezett és ekként felhasználható titkos információgyűjtésen nyugvó adatokra hivatkozik I.r. vádlott és tanú telefonbeszélgetésével kapcsolatban. Az ügyész álláspontja szerint a pénzösszeg visszaosztására lehet következtetni a beszélgetésekből, mely nem csak az I.r. vádlott, hanem a II.r. vádlott bűnösségét is bizonyítja. Az okfejtés nem illeszthető teljes mértékben a formál logika szigorú szabályaiba. Egyrészt a beszélgetések tartalma a másodfokú bíróság álláspontja szerint legfeljebb utal I.r. vádlott és Kiss István rendszeres kapcsolatára, de annak tartalmára, a vesztegetési pénz elosztására semmiképp, különösen nem a II.r. vádlott részvételére a cselekményben. Ilyen tartalmat tulajdonítva a bizonyítékoknak, az ügyész nyilván megvádolta volna Kiss Istvánt is.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség észrevételével kapcsolatban.

Elsődlegesen kiemeli a másodfokú bíróság, hogy nem értett egyet a főügyési állásponttal, miszerint a törvényszék II.r. vádlottnál olyan mértékben nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, hogy emiatt az ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlan. A Be. 373. § (1) bekezdés III.a) pontjában írt feltétlen hatályon kívül helyezési ok megállapítására ezért nem kerülhetett sor. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének mindkét vádlott tekintetében a szükséges mértékben eleget tett. A hivatkozott hatályon kívül helyezési ok akkor állapítható csak meg, ha olyan mérvű az indokolás hiányossága, hogy abból nem ellenőrizhető az első bírói döntés helyessége. E feltétlen eljárási hiba megállapíthatósága

nyilvánvalóan értékelési tevékenységet feltételez a másodfokon döntő bíróság részéről. E körben össze kell vetni a feltárt bizonyítás anyagát, a terhelő és a mentő adatokat, valamint az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét. Ha az ítélet indokolása nem is túl részletes, de tartalmazza azon fő érveket, melyek a döntéshez vezették az eljáró bíróságot. Ahol az indokolás kiegészítést igényel, ott a másodfokú bíróság ezt megteszi, de ismételten utal arra, hogy az indokolási kötelezettség súlyos megsértésére hivatkozás nem alapos.

Az eljárás során beszerzett okirati és személyi bizonyítékok alapján a vádlottak hivatali működésével, beosztásával kapcsolatos tények érdemben vizsgálhatók voltak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta II.r. vádlott útlevélkezelői feladatait, valamint a vádbeli napon a terheltek kapcsolat felvételét. Az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy személyi és tárgyi bizonyítás anyaga nem cáfolja a terhelti védekezést. A szükséges mértékben a törvényszék kitért a terheltek beosztásával kapcsolatos tényekre és a bizonyíték értékelése a logika szabályainak megfelel.

Kétségtelen, hogy a szabálysértési intézkedések és a vádlottak közötti telefonos kapcsolatfelvétel időpontjait tekintve eltérés észlelhető. Az időbeli eltérés azonban szintén nem hat érdemben II.r. vádlott védekezése ellen és nem cáfolhatja az első bírói ténymegállapítások helyességét. II.r. vádlott vallomását részben I.r. vádlott vallomása, valamint a szabálysértési ügyben keletkezett okiratok, s részben a Robotzsaru rendszer nyilvántartása is alátámasztja. A telefonos kapcsolatfelvétel időpontjának eltérése a konkrét intézkedéstől sem közvetlenül de még közvetve sem támaszt kételyt a törvényszék törvényes, a logika rendjének megfelelő bizonyíték mérlegelésével szemben.

A másodfokú bíróság nem értett egyet azon másodfokú ügyészi észrevétellel sem, hogy II.r. vádlott tanúként tett és terhelti vallomása olyan érdemi eltéréseket vetne fel, melyek megkérdőjelezhetnék e terhelt vallomásának hitelt érdemlőségét, közvetve pedig az első fokú ítélet tényállásának helyességét. Vallomásai egységesen tartalmazzák, hogy az intézkedés során segítséget kért I.r. vádlottól. A bíróságnyomtatványokkal kapcsolatos segítségkérés, a szakmai konzultáció, illetve tolmácsolási kérdésekben való egyeztetés fogalmilag és tartalmilag is egy körbe, a szakmai tanácskérés körébe vonható. A vallomásokban felmerült részleges eltérések az ítéletábra álláspontja szerint nem relevánsak a büntetőjogi kérdések helyes eldöntése szempontjából.

rendőr őrnagy vallomása sem vet fel aggályokat a törvényszéki döntéssel szemben. A személyi bizonyítás alátámasztotta, hogy ha nem is volt szabályos az ügyeletes értesítése nélkül, de elfogadott volt, hogy I.r. vádlott a szolgálat során kapcsolatba lépett a határ rendszerekkel hatósági feladatokkal kapcsolatban és tanácsokat is adott. E tény természetesen nem erősíti meg az I.r. vádlottnak a bűncselekmény tagadásában megnyilvánuló védekezését, de nem utal olyan körülményekre sem, melyek II.r. vádlott bűnösségét bizonyítanák.

A másodfokú bíróság a telefonos kapcsolatfelvétel okát és tartalmát illetően sem észlelt olyan hiányosságot, vagy hibát, mely az indokolási kötelezettség súlyos megsértését

jelentené. A tolmácsolási nehézségekkel kapcsolatban egyébként életszerű a terhelti vallomás, miszerint nem telefonon, hanem közvetlenül került sor a kapcsolatfelvételre. Telefonon keresztül nehezen képzelhető el érdemi tolmácsolás, közvetítés.

Tény, hogy I.r. vádlott vonatkozásában csak az egyik ügyet rögzítette a két szabálysértési intézkedésből a Robotzsaru rendszerben, ezt az okirati bizonyítás igazolja. A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban e tény semmiképp sem alkalmas II.r. vádlott védekezésének cáfolatára, de különösen nem az első bírói ténymegállapítások megdöntésére. A szabálysértési intézkedéssel összefüggésben az ítéletábra álláspontja szerint a személyi és okirati bizonyítás adatai megerősítik a törvényszék döntésének helyességét. Az a körülmény, hogy csak az egyik intézkedést dokumentálta I.r. vádlott, nem vezethet olyan ténybeli következtetéshez, mely az első fokú tényektől eltérő tényállás megállapításának lehetne alapja.

A másodfokú ügyészi észrevétel kifogásolta, hogy nem folyt bizonyítás arra nézve, hogy I.r. vádlott valóban olyan jól beszélt-e ukránul, mely a tolmácsolási közreműködését valóban indokolta volna. A hivatkozás teljes mértékben nem felel meg az iratok tartalmának, mert a bizonyítás anyagának részét képezik e terhelt nyelvtudására vonatkozó adatok is. A személyi bizonyítékok nem cáfolhatóan utalnak ugyanis nevezett idegen nyelv tudására. Sem a vádat támogató, sem az azt cáfoló bizonyítékok nem hoztak fel olyan érdemi körülményt, mely az I.r. vádlott nyelvtudása ellen szólna. A beszerzett bizonyítékok beható vizsgálatán túl a nyelvtudás ellenőrzésére további bizonyítás nem volt szükséges, másfelől egzakt módon, objektív formában nincs is lehetőség a büntetőperben egy személy valós nyelvi ismereteinek hiteles kontrolljára.

Összegezve, az ügyészi perorvoslat és a másodfokú ügyész igen részletes írásbeli észrevétele sem hozott fel olyan nívumot, új körülményt, mely alappal kérdőjelezné meg a törvényszék által megállapított tényállás helyességét.

Az eltérő tényállás megállapítását célzó ügyészi és védelmi fellebbezés lényegében a bizonyítékok törvényes értékelésén keresztül támadják a megalapozott tényállást, mely a tényállás helyessége folytán a Be. 351-352. § szabályai folytán eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést I.r. vádlott bűnösségére, és a cselekmény minősítése is nagyrészt megfelel az anyagi jognak.

Az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy I.r. vádlott, mint a Btk. 137. § j) pontja szerinti hivatalos személy, határ rendész a működésével kapcsolatban, az eljárásban már nem azonosított társai közreműködésével jogtalan előnyben részesült rendszeresen, ezáltal kétségtelen, hogy egyetértett a jogtalan előny közvetlen elfogadjával.

A Btk. 250. § (1) bekezdése szerinti alapeseti hivatalos személy által elkövetett vesztegetést a (3) bekezdés 1. tétel II. fordulatóban írt üzletszerűség és bünszövetség minősíti súlyosabban.



A Btk. 137. § 9. pontja szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik. Az irányadónak elfogadott, megalapozott tényállás teljes körben tartalmazza azon tényelemeket, melyek az üzletszerű elkövetés megállapításának feltételei. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy I.r. vádlott az ugyanolyan jellegű bűncselekményeket rendszeres haszonszerzés végett követte el. Ezt erősíti meg a cselekmény elkövetési ideje, a vesztegetések elkövetési módja, ismétlődő volta, mely tények külön és együttesen is igazolják a bűnös úton való rendszeres haszonszerzésre törekvést.

Megvalósultak a Btk. 137. § 7. pontja szerint a bűnszövetség törvényi tényállási elemei is. Bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy a bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik.

A tényállás szerint a szándékos bűncselekményeket nem vitásan szervezeten követte el az I.r. vádlott az eljárásban kétséget kizáró módon nem azonosítható társaival. A bűncselekmény szervezett elkövetése magánban foglalja az azok megvalósítására irányuló előzetes megállapodást, mely jelen ügyben szintén igazolható. Az elkövetés módja, a jogtalan előny rendszeres elfogadása, a pénz I.r. vádlott általi átvétele, elrejtése, a szolgálati helyről kijuttatása, majd elosztása, ha bűnszervezeti elkövetést nem is jelent, de a bűnszövetség fogalmi elemeit maradéktalanul kimeríti. E körben utal a másodfokú bíróság a IV. számú Büntető Elvi Döntésben foglaltakra is.

Az üzletszerűség és bűnszövetség megállapítását nem zárja ki, hogy a szervezett bűncselekmény elkövetésben résztvevő személyek és magatartásuk részletei feltáratlanok maradtak.

A másodfokú bíróság megítélése szerint, eltérően a fellebbviteli főügyészi észrevételtől, I.r. vádlott terhére a Btk. 250. § (3) bekezdés I. tétel I. fordulata szerinti minősítő körülmény, a kötelességszegéssel elkövetés a vádirati tények és a megalapozott ítéleti tényállás alapján nem állapítható meg. Kétségtelen, hogy az I.r. vádlott a bűncselekmények elkövetése során megszegte szolgálati, hivatali kötelmeit, azonban sem a vád, sem az ítéleti tényállás nem nevesít konkrétan, jogszabályra lebontva, a pontos norma meghatározásával olyan adatot, mely kétséget kizáróan megállapíthatóvá tenné a minősítő körülményt. A vesztegetést a hivatalos személy minden esetben a hivatal kötelmeinek megszegésével követi el, hiszen nyilván tiltott bűnös kapcsolatot létesítve jogtalan előnyt elfogadni a hivatalos eljárásban az intézkedő személynek. A kötelességszegés ezen általános normát meghaladó hivatali szabályszegés, melyet konkrétan nevesíteni kell a vádnak és az ítéletnek is. Ilyen magatartássort, normaszegést a vád nem ír le, ezért a kötelességszegéssel elkövetés megállapítása a Be. 2. § (2) bekezdésében megfogalmazott vádelvi szabályba ütközne. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a részletezett minősítő körülményt nem állapította meg.

Az ítélet tábla egyetértett viszont az ügyésszel abban, hogy I.r. vádlott nem önálló, hanem társtettese a Btk. 20. § (3) bekezdése szerint a vesztegetésnek. A jogtalan előny ugyan hozzájutott, de nem közvetlenül, hanem más határrendészek közreműködésével. A

szándékegység nyilvánvaló, ezért az I.r. vádlott cselekménye helyesen társtettesként elkövetettnek minősül.

A fellebbviteli főügyészség helytállóan mutatott rá továbbá, hogy az I.r. vádlott terhére megállapított vesztegetési cselekménysor nem minősíthető természetes egységnek. Ismert az ítélet előtt az ügyész által is hivatkozott bírói gyakorlat, miszerint a vesztegetés rendbelisége rendszerint a bűnös kapcsolatok számához igazodik.

Az aktív vesztegetés tekintetében a BH.2006.178. számú eseti döntés rögzíti, hogy a vesztegetés annyi rendbeli bűncselekményt valósít meg, ahány személynek adják, vagy ígérik a jogtalan előnyt.

A BH. 2006.177. számú döntés már a passzív vesztegetést elemezve fejti ki, hogy a cselekmény rendbelisége a törvényellenes kapcsolatok számához igazodik. Ezen ügyben a hivatalos személy két fogva tartottól kért jogtalan előnyt, ezért cselekménye 2 rendbeli hivatalos személy által elkövetett vesztegetést valósított meg. A BH 2005.44. számú döntés a két rendőrnek jogtalan előny ígéretével elkövetett aktív vesztegetést 2 rendbeli bűntettnek értékelte. A BH. 1984.215. számú döntés az aktív vesztegetésnél hasonló jogértelmezést fogalmazott meg.

A hivatkozott ügyek tényállásai azonban érdemben eltérnek jelen ügytől, és rendszerint jól behatárolhatóan két bűnös kapcsolatot tártak fel. Az elbírált ügy jellegzetessége, hogy számszerűen, konkrét esetre lebontva a bűnös kapcsolatok száma bírói bizonyossággal nem rögzíthető. Azt sem a vád, sem az ítélet nem tartalmazza. Minden nyilván nem érinti a vád törvényességét és az ítélet megalapozottságát sem, mert életszerű és elfogadható, hogy a határállomáson nagyobb számban, viszonylag hosszabb időn keresztül, ismeretlenül maradt társak részvételével elkövetett vesztegetések pontos száma nem tárható fel, erre ugyanis nincsenek megfelelő erejű bizonyítékok.

Az ítélet tábla álláspontja szerint jelen ügyben a Btk. 12. § (2) bekezdése alapján a folytatólagos törvényi egység megállapításának van helye. E törvényi rendelkezés szerint nem bűnhalmazat, hanem folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközökben többször követ el.

Az ügyben egyértelműen rögzíthető, hogy I.r. vádlott ugyanolyan bűncselekményeket, vesztegetést, egységes elhatározással követett el a bírói gyakorlat szerint rövidnek ítélt időközökben.

Az aktív vesztegető nem a bűncselekmény sértettje, hanem meghatározott törvényi előfeltételek esetén szintén a bűncselekmény alanya. A sértett jogtárgy, a közélet tisztasága viszont egységes és az ügyben azonos, ezért az azonos sértett sérelmére elkövetés fogalmi körébe vonható.

A jogirodalom is utal rá (Magyar Büntetőjogi Kommentár a gyakorlat számára Második kiadás II. kötet, szerkesztő dr. Berkes György, 250. §-hoz írt rész), hogy a vesztegetésnél folytatólagos egység lehet, ha folyamatos hivatali kapcsolat során kerül sor az előny többszöri kérésére. Kétségtelen, hogy utalás történik az ugyanattól a személytől történő előny kérésére, de a már kifejtettek szerint a jogtalan előnyt nyújtó nem sértett, hanem

aktív vesztegető, ezért az előnyt adó személy azonossága nem lehet feltétele a folytatólagosság megállapításának. Az irányadó tényállás szerint I.r. vádlott ugyanazon folyamatos kapcsolat során, a szolgálati beosztás és a határ rendészeti szerv állományára tekintettel nyilvánvalóan részben azonos személyi kör közreműködésével követett el a bűncselekményt. Az aktív vesztegetők személye és száma értelemszerűen már nem tárható fel, de a jogtalan előny nem vitásan azonos elkövető kör által került az I.r. vádlotthoz. Ezért a felülbírált ügyben azt ítélőtábla úgy ítélte meg, hogy a vesztegetési cselekmények a folytatólagosság törvényi egységébe olvadnak és nem létesítenek bűnhalmazatot.

Az ügyészi észrevétel felvetette, hogy a vesztegetés az ítélet alapján legalább 3 rendbeli, de az I.r. vádlott beismerő vallomása alapján akár 4 rendbeli bűncselekménynek lenne minősíthető. Az ítéleti tényállásba foglalt cselekménysor ugyanakkor semmiképp sem igazolja, nevesíti konkrétan a bűnös kapcsolatok számát, hiszen csupán a 2010. augusztus 9-én lefoglalt nagyobb mennyiségű euró esetében is valószínűtlen, sőt ki is zárható, hogy csak 3-4 jogtalan előnykérésből adódott össze a készpénz, ezen túl értékelés nélkül nem maradhat a tényállás első részében szereplő több hónapos cselekményrész sem. E szempontokat is értékelve ítélte meg úgy a másodfokú bíróság, hogy az I.r. vádlott cselekménysorának bűnhalmazatként való törvényes értékelésére nem kerülhet sor, figyelemmel arra, hogy a folytatólagosság törvényi előfeltételei maradéktalanul megvalósultak.

I.r. vádlott bűnösségének megállapítása mellett az irányadó tényállás alapján törvényesen került sor II.r. vádlott felmentésére. A mérlegelés felülbírálatakor már kifejtésre került, hogy a vád bizonyítékai valóban nem voltak alkalmasak a II.r. vádlott védekezésének megdöntésére. Sem közvetlen, sem közvetett bizonyíték nem támasztja alá kétséget kizáróan e vádlott részvételét a bűncselekményekben. A törvényszék ezért helytállóan döntött, amikor a Be. 331. § (1) bekezdése alapján II.r. vádlottat a vesztegetés büntettének vádja alól felmentette. Az indokolás e körben kiegészítendő a Be. 6. § (3) bekezdés b) pontjának felhívásával, miszerint a vádlott felmentése e törvényhelyen alapszik, mert nem állapítható meg, hogy a vádbeli bűncselekményt a terhelt elkövette.

Az elsőfokú bíróság I.r. vádlottnál a büntetés kiszabása során meghatározó alanyi és tárgyi körülményeket alapvetően helyesen feltárta. A bizalmi beosztás felhasználása a súlyosabban minősülő, hivatalos személy által elkövetett vesztegetésnél valóban nem súlyosít érdemben, mint ahogy a kitartó szándék sem, figyelemmel a bünszövetségre és az üzletszerűségre, mely eleve ilyen jellegű szándékot feltételez, amint helyesen hivatkozott rá a védelem. A két minősítő körülmény azonban valóban súlyosít, mert a vesztegetés a bünszövetség és az üzletszerűség által is súlyosabban minősül, ez pedig a követett gyakorlat szerint nem ütközik a kétszeres értékelés tilalmába, ennyiben nem értett egyet a másodfokú bíróság a védelmi fellebbezés indokolásával.

A törvényszék a súlyosító tényezőknek a szükségesnél nagyobb nyomatókat tulajdonított és nem értékelte megfelelő súllyal a vádlott feltáró jellegű, részletes beismerő vallomását. Kétségtelen, hogy az I.r. vádlott később visszavonta vallomását és tagadta a bűncselekmény elkövetését, nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a vád és a bűnösség megállapítása is alapvetően a terhelti beismerésen alapul, melyet ugyan

megegerősítenek a tárgyi és okirati bizonyítékok, de a terhelt feltáró jellegű vallomása nélkül sem az üzletszerű, sem a bűnszövetségben elkövetés nem lett volna megállapítható, ennyiben osztja a másodfokú bíróság az I.r. vádlott védőjének érvelését. Ezen okok miatt a törvényszék által a büntetési tétel középértékét meghaladó, 6 éves tartamú börtönbüntetést az ítélet tábla túl szigorúnak találta, melynek enyhítése indokolt.

A másodfokú bíróság ezért a vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetést 4 évre enyhítette. A középértékhez közel eső, attól az alsó határ felé csak kisebb mértékben eltérő büntetés már alkalmas a büntetési célok elérésére, tett arányos és megfelel a büntetékiszabási elveknek is.

A büntető törvénynek megfelelnek a pénzbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezések is. A Btk. 51. § (2) bekezdése alapján a haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény megállapításakor a vagyoni jellegű joghátrány alkalmazása kötelező, mellőzésére nem kerülhet sor. Törvényszerű a pénzbüntetés napi tételeinek, valamint az egy napi összegének meghatározása is. E körben felhívja a másodfokú bíróság a Btk. 38. § (1) bekezdés a), b) és c) pontját, valamint (3) (4) és (7) bekezdését is, mely jogszabályi rendelkezések rendezik a büntetések egymáshoz való viszonyát és az egymás melletti alkalmazás lehetőségét.

A végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlottnál helyes a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása és annak tartama is megfelel a büntető törvénynek.

A fellebbviteli főügyészség átiratában kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság I.r. vádlottal szemben a törvény kötelező előírása folytán nem alkalmazott a Btk. 56. § (2) bekezdése alapján foglalkozástól eltiltás büntetést.

Az ügyészi észrevétel alapos, míg az első fokú ítélet indokolása a 15. oldalon e részben téves, mert az elkövetéskor már hatályos és alkalmazandó Btk. 56. § (2) bekezdése szerint a foglalkozástól el kell tiltani azt, aki a közéleti tisztasága elleni bűncselekményt foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el. A törvényi előfeltételek megvalósulása esetén mérlegelésnek nincs helye, a büntetést alkalmazni kell. A korábbi ítélkezési gyakorlat ugyan valóban nem alkalmazott közügyektől eltiltás mellett foglalkozástól eltiltást, mert e mellékbüntetés kizárta a foglalkozás folytatásának lehetőségét. A hivatkozott, eltérést nem engedő törvényi rendelkezés azonban új helyzetet teremtett, melyben a korábbi gyakorlat már nem tartható. I.r. vádlottal szemben ezért foglalkozástól eltiltás büntetést is alkalmazni kellett volna. Az ítélet tábla azonban a mulasztást már nem pótolhatja, figyelemmel a Be. 354. § (4) bekezdés f) pontjában meghatározott, a súlyosítási tilalmat részletező szabályra, miszerint a másodfokú bíróság a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában nem szabhat ki az elsőfokú bíróság által alkalmazott büntetések számát meghaladó további büntetéseket, ide nem értve a szabadságvesztés helyett alkalmazott szankciókat.

Jelen ügyben az ügyész I.r. vádlott terhére nem fellebbezett, jogorvoslata e vádlottat érintően kizárólag a lefoglalt euróval és a terhelttől lefoglalt ingóságokkal kapcsolatos első bírói rendelkezés mellőzését kifogásolta.

A Be. 354. § (2) bekezdése kimondja, hogy a vádlott terhére bejelentett fellebbezésnek azt kell tekinteni, ami a bűnösségének megállapítására, bűncselekményének súlyosabb minősítésére, a büntetések súlyosítására, illetve a vele szemben alkalmazott intézkedésnél

súlyosabbnak a megállapítására, vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés megállapítására irányul.

Az elkobzás kimondását hiányoló, illetve a bűnjelekkel kapcsolatos vádhatósági perorvoslat a vádlott terhére bejelentettnek nem tekinthető, ezért a súlyosítási tilalom kizárja az I.r. vádlott büntetésének súlyosítását, értelemszerűen újabb büntetés, foglalkozástól eltiltás kiszabását a szabadságvesztés mellett.

Az ügyészi fellebbezés arra alaposan mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett a lefoglalt euróról, mint ahogy egyes terhelti ingóságokról sem.

I.r. vádlott által a vesztegetési bűncselekmény során szerzett 1.385 euró, mint bűnös vagyon a Btk. 77/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonelkobzás alá esik, figyelemmel a Bkv.78. számú kollégiumi vélemény (BH.2009.8.sz.) I. pontjára. E részben kiemelendő, hogy az első fokon eljáró ügyész álláspontjától eltérően a másodfokú ügyész észrevétele volt helyes, miszerint a bűncselekmény elkövetése során szerzett vagyon vagyonelkobzás, nem pedig elkobzás alá esik.

Az elsőfokú bíróság nem rendelkezett ezen túlmenően az Ny.485/2010. számú bűnjeljegyzéken nyilvántartott 1-4., valamint 7. számú, még bűnjelkezelés alatt álló dolgokról sem. A másodfokú bíróság ezért a Be. 155. § (1) bekezdése alapján a lefoglalást megszüntette és a dolgokat a törvényhely (4) (5) bekezdése szerint a lefoglalást szenvedő I.r. vádlottnak rendelte kiadni.

Az ítélet egyéb, járulékos kérdésekben hozott rendelkezései a törvénynek megfelelnek.

Mindezekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla a Be. 361. §-ban szabályozott nyilvános ülésen az elsőfokú bíróság ítéletét a szükséges részben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta, helyesbítve a bevezető részben az egyik tárgyalás határnapjával kapcsolatos számelírást.

Az előzetes fogva tartás beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 99. § (1) (2) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2012. június 25.

Dr. Háger Tamás sk.  
a tanács elnöke

Dr. Gömöri Olivér sk. . Elek Balázs sk.  
előadó bíró bíró

ZÁRADÉK: A Nyíregyházi Törvényszék 3.B.502/2011/17. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2012. június 25.

Dr. Háger Tamás sk.  
a tanács elnöke

A kiadmány hiteleul:

tisztviselő